पादमूलेप्रविशंतंक्षमापयिष्यंतमिवमत्वाऽह शिरसिन्यस्तंपादंविसृज तथाप्यमुंचंतमाह वेद्मीति मुकुंदादभ्येत्यततःशिक्षित्वेत्यर्थः दौत्यैर्दूतकर्मभि श्चाटुकारैःप्रियोक्तिरचनाभिः अनुनयविदुषःप्रार्थनाचतुरस्यतेतवसर्वमहंवेद्मि मुकुंदवत्त्वमप्यविश्वसनीयइतिभावः ननुतेनकिमपराद्धंतत्राह स्वकृतइति स्वकृतेकृष्णकृतेतदर्थमेवविसृष्टाअत्यपत्यन्यलोकाः अपत्यानिपतयश्चेतीहलोकाअन्यलोकाधर्मसाध्याश्चयाभिस्ताःनःअकृतचेताः असंयतचित्तःयोव्यसृजत् अस्मिन् किंनुसंधातव्यमिति ॥१६॥ किंच कृष्णस्यपूर्वाणिकर्माण्यनुसंदधानाबिभेम्यहमस्मादित्याह मृगयुरिवेति मृग युर्लुब्धकइवयःकपींद्रंवालिनंविव्यधे अवित्ध्यत्लुब्धधर्माक्रौर्यवान् अलुब्धधर्मेतिवा लुब्धकोहितन्मांसमत्तुकामोवित्ध्यति अयंतुनतथा अतो वृथाकठिनइत्यर्थः तथास्त्रियंशूर्पनखाम् स्त्रीजितःसीतापरतंत्रःकामएवयानंप्राप्तिसाधनंयस्यास्तांविरूपांछिन्नकर्णनासिकामकरोत् दाशरथिरू पेण तथाबलिमपितद्दत्तंबलिमत्त्वाभक्षयित्वाध्वांक्षवत्काकवत्अवेष्टयत्बबंध वामनरूपेण बलिमत्त्वाऽधोक्षिपत्विष्टपादितिपाठेबलिंपूजांगृही

विसृजशिरसिपादंवेद्म्यहंचाटुकारैरनुनयविदुषस्तेऽभ्येत्यदौत्यैर्मुकुंदात् ॥ स्वकृतइहविसृष्टापत्यपत्यन्य लोकाव्यसृजदकृतचेताःकिंनुसंधेयमस्मिन् ॥ १६ ॥ मृगयुरिवकपींद्रंविव्यधेलुब्धधर्मास्त्रियमकृतविरू पांस्त्रीजितःकामयानाम् ॥ बलिमपिबलिमत्त्वाऽवेष्टयत्ध्वांक्षवद्यस्तदलमसितसख्यैर्दुस्त्यजस्तत्कथाऽर्थः ॥ १७ ॥ यदनुचरितलीलाकर्णपीयूषविप्रुट्सकृददनविधूतद्वंद्वधर्माविनष्टाः ॥ सपदिगृहकुटुंबंदीनमुत्सृ ज्यदीनाबहवइहविहंगाभिक्षुचर्यांचरंति ॥ १८ ॥

त्वाविष्टपात्स्वर्गात्अधोऽक्षिपदित्यर्थः तत्तस्मादसितस्य कृष्णस्यसख्यैरलम् एवंचेत्किमितितंनित्यंगायथतत्राह दुस्त्यजस्तुतस्यकथारूपोऽर्थइति ॥१७॥ अपिच जानीमएवंतत्कथाऽपित्रिवर्गलतामूलो न्मूलनीति तथाऽपिनत्यक्तुंशक्नुमः किंकुर्मइत्याह यदनुचरितेति यस्यानुचरितंलीलातदेवकर्णपीयूषंतस्यविप्रुट्कणिकातस्याःसकृददनंसेवनंतेन विधूतानिरस्तद्वंद्वधर्मारागादयोयेषांते अतएवविनष्टाःअसत्तुल्याः दीनंदुःखितंगृहकुटुंबंविहायदीनाभोगहीनाविहंगाअपिभिक्षुचर्यांप्राणवृत्ति मात्रंचरंति अतस्त्याज्यस्तथाऽपित्यक्तुंनशक्नुमइतिनिंदापरत्वेऽयंतावत्श्रौतोऽर्थः दुस्त्यजत्वेऽपिपारमार्थिकोऽयमर्थः विधूतद्वंद्वधर्माइत्यंतःसमासः पूर्ववत् ततस्तेचतेअविनष्टाश्चेतिसमासः इतरेपुनर्द्वंद्वधर्माणोविनष्टाएवसपदितत्क्षणमेवदीनंतुच्छंगृहसहितंकुटुंबंविहायदीनाइवअकिंचनाःधीरा इतिवापाठः बहवोविहंगाहंसाइवसारासारविवेकचतुराःभिक्षुचर्यांपारमहंस्यंचरंति तस्मादेवंपरमपुरुषार्थरूपत्वात्दुस्त्यजएवतत्कथाऽर्थइति १८